

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 30ής Ιανουαρίου 2020*

«Προδικαστική παραπομπή – Οδηγία 82/891/ΕΟΚ – Άρθρα 12 και 19 – Διασπάσεις εταιριών περιορισμένης ευθύνης – Προστασία των συμφερόντων των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας – Ακυρότητα της διάσπασης – Παυλιανή αγωγή»

Στην υπόθεση C-394/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Corte d'appello di Napoli (εφετείο Νάπολης, Ιταλία) με απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Ιουνίου 2018, στο πλαίσιο της δίκης

I.G.I. Srl

κατά

Maria Grazia Cicenia,

Mario Di Pierro,

Salvatore de Vito,

Antonio Raffaele,

παρισταμένης της:

Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev, πρόεδρο τμήματος, P.G. Xuereb (εισηγητή), T. von Danwitz, C. Vajda και A. Kumin, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: R. Schiano, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 5ης Ιουνίου 2019,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η I.G.I. Srl, εκπροσωπούμενη από την S. Ietti, avvocatessa,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

- η Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl, εκπροσωπούμενη από τις S. Pierro και S. Ietti, avocatesse,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους L. Malferrari, W. Mölls και H. Støvlbæk,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2019,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 12 και 19 της έκτης οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1982, βασιζόμενης στο άρθρο 54, παράγραφος 3, περίπτωση ζ) της συνθήκης, για τη διάσπαση των ανωνύμων εταιριών (ΕΕ 1982, L 378, σ. 47 και διορθωτικό ΕΕ 2016, L 7, σ. 4), όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2007/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007 (ΕΕ 2007, L 300, σ. 47) (στο εξής: έκτη οδηγία).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της I.G.I. Srl, αφενός, και της Maria Grazia Cicenìa και των Mario Di Pierro, Salvatore de Vito και Antonio Raffaele, αφετέρου, όσον αφορά τη δυνατότητα των τελευταίων, ως πιστωτών διασπώμενης εταιρίας της οποίας μέρος της περιουσίας μεταβιβάστηκε στην I.G.I., να ασκήσουν παυλιανή αγωγή με αίτημα να κηρυχθεί ανίσχυρη η πράξη διάσπασης έναντι των εν λόγω πιστωτών και να κινηθούν διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης ή να υποβάλουν αιτήσεις συντηρητικής κατάσχεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν στην I.G.I.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η τρίτη οδηγία 78/855/ΕΟΚ

- 3 Το άρθρο 1 της τρίτης οδηγίας 78/855/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 1978, βασιζόμενης στο άρθρο 54, παράγραφος 3, περίπτωση ζ) της συνθήκης, περί των συγχωνεύσεων των ανωνύμων εταιριών (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 38), όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2007/63 (στο εξής: τρίτη οδηγία), με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Τα μέτρα συντονισμού που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία εφαρμόζονται στις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις των Κρατών μελών, που αφορούν τις ακόλουθες μορφές εταιριών:

[...]

- για την Ιταλία:

la società per azioni,

[...]»

- 4 Το άρθρο 13, παράγραφος 3, της τρίτης οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Η προστασία μπορεί να διαφέρει για τους πιστωτές της απορροφώσης εταιρίας και γι' αυτούς της απορροφωμένης εταιρίας.»

Η έκτη οδηγία

- 5 Κατά την όγδοη αιτιολογική σκέψη της έκτης οδηγίας:

«[...] οι πιστωτές, ομολογιούχοι ή όχι, και οι κομιστές άλλων τίτλων των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση πρέπει να προστατεύονται, ώστε να μη βλάπτονται από την πραγματοποίηση της διάσπασης».

- 6 Η ενδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αυτής έχει ως εξής:

«[...] πρέπει, προκειμένου να εξασφαλιστεί η νομική ασφάλεια στις σχέσεις τόσο ανάμεσα στις εταιρείες που συμμετέχουν στη διάσπαση όσο και ανάμεσα σε αυτές και τους τρίτους, καθώς και ανάμεσα στους μετόχους, να περιοριστούν οι περιπτώσεις ακυρότητας και να θεσπιστεί, αφενός, η αρχή της άρσης των ελαττωμάτων της διάσπασης κάθε φορά που είναι δυνατή και, αφετέρου, βραχεία προθεσμία για την επίκληση της ακυρότητας».

- 7 Το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Όταν τα Κράτη μέλη επιτρέπουν στις υπαγόμενες στη νομοθεσία τους εταιρείες, που αναφέρονται στο άρθρο 1, παράγραφος 1, της [τρίτης οδηγίας], τη διάσπαση μέσω απορρόφησης, η οποία ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας οδηγίας, υποβάλλουν την πράξη αυτή στις διατάξεις του κεφαλαίου I της τελευταίας αυτής οδηγίας.

2. Όταν τα Κράτη μέλη επιτρέπουν στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 εταιρείες τη διάσπαση μέσω σύστασης νέων εταιρειών, η οποία ορίζεται στο άρθρο 21, υποβάλλουν την πράξη αυτή στις διατάξεις του κεφαλαίου II.

[...]»

- 8 Το άρθρο 2 της έκτης οδηγίας προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, θεωρείται διάσπαση μέσω απορρόφησης η πράξη με την οποία, μετά από λύση και χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μια εταιρεία μεταβιβάζει σε διάφορες εταιρείες το σύνολο της περιουσίας της, ενεργητικό και παθητικό, μέσω διανομής στους μετόχους της μετοχών των εταιρειών οι οποίες λαμβάνουν τις εταιρικές εισφορές που προκύπτουν από τη διάσπαση, αποκαλούμενες εφεξής “επωφελούμενες εταιρείες”, και ενδεχομένως συμψηφιστικού ποσού σε μετρητά, που δεν θα υπερβαίνει το 10 % της ονομαστικής αξίας των μετοχών που διατέθηκαν, ή, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ονομαστική αξία, της λογιστικής τους αξίας.

[...]

3. Στα σημεία που η παρούσα οδηγία παραπέμπει στην [τρίτη οδηγία], η έκφραση “εταιρείες που συγχωνεύονται” υποδηλώνει τις εταιρείες που συμμετέχουν στη διάσπαση, η έκφραση “απορροφώμενη εταιρεία” τη διασπώμενη εταιρεία, η έκφραση “απορροφώσα εταιρεία” καθεμιά από τις επωφελούμενες εταιρείες και η έκφραση “σχέδιο συγχώνευσης” το σχέδιο διάσπασης.»

9 Το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας έχει ως εξής:

«1. Στις νομοθεσίες των Κρατών μελών πρέπει να προβλέπεται κατάλληλο σύστημα προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση για τις απαιτήσεις που γεννώνται πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου διάσπασης και δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά τη δημοσίευση αυτή.

2. Για τον σκοπό αυτό, οι νομοθεσίες των Κρατών μελών προβλέπουν τουλάχιστον ότι οι πιστωτές αυτοί έχουν το δικαίωμα να λάβουν κατάλληλες εγγυήσεις, όταν η οικονομική κατάσταση της διασπώμενης εταιρείας, καθώς και της εταιρείας που σύμφωνα με το σχέδιο διάσπασης θα αναδεχθεί την υποχρέωση καθιστούν απαραίτητη την προστασία αυτή και εφόσον οι εν λόγω πιστωτές δεν διαθέτουν ήδη παρόμοιες εγγυήσεις.

3. Σε περίπτωση που δεν έχει ικανοποιηθεί πιστωτής εταιρείας στην οποία η υποχρέωση έχει μεταβιβασθεί, σύμφωνα με το σχέδιο διάσπασης, ευθύνονται για την υποχρέωση αυτή οι επωφελούμενες εταιρείες σε ολόκληρο. Τα Κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν την ευθύνη αυτή στο ύψος του καθαρού ενεργητικού που διανέμεται σε κάθε μία των λοιπών εταιρειών εκτός εκείνης στην οποία μεταβιβάστηκε η υποχρέωση. Τα Κράτη μέλη δύνανται να μην εφαρμόσουν την παρούσα παράγραφο, όταν η διάσπαση υπόκειται στον έλεγχο δικαστικής αρχής σύμφωνα με το άρθρο 23 και όταν μία πλειοψηφία πιστωτών, αντιπροσωπεύουσα τα τρία τέταρτα του συνολικού ποσού των απαιτήσεων, ή μία πλειοψηφία κατηγορίας πιστωτών της διασπώμενης εταιρείας, αντιπροσωπεύουσα τα τρία τέταρτα του συνολικού ποσού των απαιτήσεων της κατηγορίας αυτής, παραιτήθηκε, κατά τη διάρκεια γενικής συνέλευσης που έχει συγκληθεί σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 1, περίπτωση γ), από την επίκληση αυτής της σε ολόκληρο ευθύνης.

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 της [τρίτης οδηγίας] εφαρμόζεται σχετικά.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των σχετικών με τη συλλογική άσκηση του δικαιώματος των, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 4 στους ομολογιούχους των εταιρειών που συμμετέχουν στη διάσπαση, εκτός αν η διάσπαση εγκρίθηκε είτε από τη γενική συνέλευση των ομολογιούχων, όταν η εθνική νομοθεσία προβλέπει παρόμοια συνέλευση, είτε ατομικά από κάθε ομολογιούχο δανειστή.

6. Τα Κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι επωφελούμενες εταιρείες ευθύνονται σε ολόκληρο για τις υποχρεώσεις της διασπώμενης εταιρείας. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν να μην εφαρμόσουν τις προηγούμενες παραγράφους.

7. Όταν ένα Κράτος μέλος συνδυάζει το σύστημα προστασίας των πιστωτών, αναφερόμενο στις παραγράφους 1 έως 5, με την σε ολόκληρο ευθύνη των επωφελούμενων εταιρειών, αναφερόμενη στην παράγραφο 6, μπορεί να περιορίσει την ευθύνη αυτή στο καθαρό ενεργητικό που διανέμεται σε καθεμιά από τις εταιρείες αυτές.»

10 Το άρθρο 15 της έκτης οδηγίας ορίζει τα ακόλουθα:

«Οι νομοθεσίες των Κρατών μελών ορίζουν την ημερομηνία από την οποία η διάσπαση παράγει αποτελέσματα.»

11 Το άρθρο 17, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής προβλέπει τα εξής:

«Η διάσπαση συνεπάγεται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα τα ακόλουθα αποτελέσματα:

α) τη μεταβίβαση, τόσο μεταξύ της διασπώμενης εταιρείας και των επωφελούμενων εταιρειών, όσο και έναντι των τρίτων, του συνόλου της περιουσίας, ενεργητικού και παθητικού, της διασπώμενης εταιρείας στις επωφελούμενες εταιρείες· η μεταβίβαση αυτή γίνεται υπό μορφή μεριδίων και σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στο σχέδιο διάσπασης ή στο άρθρο 3 παράγραφος 3·

β) οι μέτοχοι της διασπώμενης εταιρείας γίνονται μέτοχοι μίας ή περισσότερων επωφελούμενων εταιρειών σύμφωνα με την κατανομή που προβλέπεται στο σχέδιο διάσπασης·

γ) η διασπώμενη εταιρεία παύει να υπάρχει.»

12 Το άρθρο 19 της εν λόγω οδηγίας έχει ως εξής:

«1. Οι νομοθεσίες των Κρατών μελών μπορούν να ρυθμίζουν το καθεστώς των ακυροτήτων της διάσπασης μόνο υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η ακυρότητα πρέπει να κηρύσσεται με δικαστική απόφαση·

β) η ακυρότητα διάσπασης που άρχισε να παράγει αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 15 μπορεί να κηρυχθεί μόνο για έλλειψη είτε προληπτικού δικαστικού ή διοικητικού ελέγχου νομιμότητας, είτε δημοσίου εγγράφου, ή αν αποδειχθεί ότι η απόφαση της γενικής συνέλευσης είναι άκυρη ή ακυρώσιμη δυνάμει του εθνικού δικαίου·

γ) η αγωγή για ακύρωση δεν μπορεί να ασκηθεί μετά την παρέλευση προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία η διάσπαση μπορεί να αντισταχθεί έναντι εκείνου που επικαλείται την ακυρότητα ή αν ο λόγος ακυρότητας έχει αρθεί·

δ) αν είναι δυνατό να αρθούν οι λόγοι για τους οποίους είναι δυνατή η κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης, το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις αρμόδιες εταιρείες προθεσμία αποκατάστασης·

ε) η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης δημοσιεύεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία κάθε Κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 3 της [πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 1968, περί συντονισμού των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών, κατά την έννοια του άρθρου 58 δεύτερη παράγραφος της συνθήκης, για την προστασία των συμφερόντων των εταίρων και των τρίτων, με σκοπό να καταστούν οι εγγυήσεις αυτές ισοδύναμες (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 80)]·

στ) η τριτανακοπή, όταν προβλέπεται από τη νομοθεσία Κράτους μέλους, δεν είναι δεκτή μετά τη λήξη προθεσμίας έξι μηνών από τη δημοσίευση, σύμφωνα με την οδηγία 68/151/ΕΟΚ της δικαστικής αποφάσεως·

ζ) η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης δεν θίγει αφ' εαυτής το κύρος των υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν υπέρ ή σε βάρος της επωφελούμενης εταιρείας πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως και μετά την ημερομηνία που προβλέπεται από το άρθρο 15·

η) καθεμιά από τις επωφελούμενες εταιρείες ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που δημιουργούνται σε βάρος της μετά την ημερομηνία κατά την οποία η διάσπαση παράγει αποτελέσματα και πριν από την ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύτηκε η απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της διάσπασης. Η διασπώμενη εταιρεία ευθύνεται επίσης για τις υποχρεώσεις αυτές· στις νομοθεσίες των Κρατών μελών είναι δυνατόν να προβλέπεται ότι η ευθύνη αυτή περιορίζεται στο καθαρό ενεργητικό που μεταβιβάστηκε στην επωφελούμενη εταιρεία σε βάρος της οποίας δημιουργήθηκαν αυτές οι υποχρεώσεις.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 περίπτωση α), η νομοθεσία Κράτους μέλους μπορεί επίσης να προβλέπει την κήρυξη της ακυρότητας της διάσπασης από διοικητική αρχή, αν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον δικαστικής αρχής. Οι περιπτώσεις β), δ), ε), στ), ζ) και η) εφαρμόζονται κατ' αναλογία για τη διοικητική αρχή. Η διαδικασία αυτή για την ακύρωση δεν μπορεί να ακολουθηθεί μετά την παρέλευση προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία που προβλέπεται από το άρθρο 15.

3. Δεν τίγονται οι διατάξεις των Κρατών μελών σχετικά με την ακυρότητα διάσπασης που κηρύσσεται κατά τη διαδικασία άλλου ελέγχου, πλην του προληπτικού δικαστικού ή διοικητικού ελέγχου νομιμότητας.»

13 Τα άρθρα 2 έως 19 της έκτης οδηγίας περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο I, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάσπαση μέσω απορρόφησης».

14 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο II της οδηγίας αυτής, με τίτλο «Διάσπαση μέσω σύστασης νέων εταιρειών», προβλέπει τα εξής:

«Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, θεωρείται διάσπαση μέσω σύστασης νέων εταιρειών η πράξη με την οποία μία εταιρεία, μετά από λύση και χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε περισσότερες νέες εταιρείες το σύνολο της περιουσίας της, ενεργητικό και παθητικό, μέσω διανομής στους μετόχους της μετοχών των επωφελούμενων εταιρειών και ενδεχομένως ενός συμψηφιστικού ποσού σε μετρητά που δεν υπερβαίνει το 10 % της ονομαστικής αξίας των μετοχών που διατέθηκαν ή, αν δεν υπάρχουν ονομαστική αξία, της λογιστικής τους αξίας.»

15 Κατά το άρθρο 22, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας, το οποίο επίσης περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο II:

«Τα άρθρα 3, 4, 5 και 7, το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και τα άρθρα 9 ως 19 της παρούσας οδηγίας, εφαρμόζονται στη διάσπαση μέσω σύστασης νέων εταιρειών με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 12 της οδηγίας 68/151/ΕΟΚ. Για την εφαρμογή αυτή, η έκφραση “εταιρεία που συμμετέχει στη διάσπαση”, σημαίνει τη διασπώμενη εταιρεία και η έκφραση “επωφελούμενη εταιρεία” υποδηλώνει καθεμιά από τις νέες εταιρείες.»

16 Το άρθρο 25 της έκτης οδηγίας, το οποίο περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο IV που φέρει τον τίτλο «Άλλες πράξεις που εξομοιώνονται με διάσπαση», ορίζει τα εξής:

«Εφόσον η νομοθεσία Κράτους μέλους επιτρέπει μια από τις πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 1, χωρίς η διασπώμενη εταιρεία να πάψει να υφίσταται, εφαρμόζονται τα κεφάλαια I, II και III, εκτός από το άρθρο 17 παράγραφος 1 περίπτωση γ).»

Το ιταλικό δίκαιο

17 Το άρθρο 2503 του codice civile (Αστικού Κώδικα), με τίτλο «Ανακοπή των πιστωτών», ορίζει τα εξής:

«Η συγχώνευση μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μετά την παρέλευση εξήντα ημερών από την τελευταία προβλεπόμενη στο άρθρο 2502 bis εγγραφή, εκτός εάν παρασχεθεί η συναίνεση των πιστωτών των μετεχουσών στη συγχώνευση εταιριών, των οποίων οι απαιτήσεις είχαν γεννηθεί πριν από την προβλεπόμενη στο άρθρο 2501 ter, τρίτο εδάφιο, εγγραφή ή δημοσίευση, ή εάν πραγματοποιηθεί η πληρωμή των πιστωτών που δεν συναίνεσαν ή εάν κατατεθούν τα αντίστοιχα ποσά σε τράπεζα, εκτός εάν συνταχθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 2501 sexies έκθεση, για όλες τις μετέχουσες στη συγχώνευση εταιρίες, από μία ελεγκτική εταιρία η οποία βεβαιώνει, με δική της ευθύνη κατά την έννοια του άρθρου 2501 sexies, έκτο εδάφιο, ότι η περιουσιακή και χρηματοοικονομική κατάσταση των μετεχουσών στη συγχώνευση εταιριών καθιστά μη αναγκαίες τις εγγυήσεις για την προστασία των ως άνω πιστωτών.

Εάν δεν συντρέχει καμία από τις εξαιρέσεις αυτές, οι μνημονευόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο πιστωτές μπορούν να ασκήσουν ανακοπή εντός της ως άνω προθεσμίας των εξήντα ημερών. Στην περίπτωση αυτή, τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 2445, τελευταίο εδάφιο.»

- 18 Το άρθρο 2504 quater του εν λόγω κώδικα, με τίτλο «Ακυρότητα της συγχωνεύσεως», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Εφόσον πραγματοποιηθούν οι εγγραφές της πράξεως συγχωνεύσεως κατά το άρθρο 2504, δεύτερο εδάφιο, δεν είναι πλέον δυνατό να κηρυχθεί ανίσχυρη η πράξη αυτή.

Το δικαίωμα για αποκατάσταση της ζημίας που ενδεχομένως υπέστησαν οι εταίροι ή οι τρίτοι ζημιωθέντες από τη συγχώνευση δεν θίγεται.»

- 19 Το άρθρο 2506 του εν λόγω κώδικα, με τίτλο «Μορφές διάσπασης», ορίζει τα εξής:

«Στο πλαίσιο της διάσπασης, μια εταιρία μεταβιβάζει το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της σε άλλες εταιρίες, προϋφιστάμενες ή νεοσύστατες, ή μέρος των στοιχείων αυτών, στην περίπτωση αυτή ενδεχομένως σε μία μόνον εταιρία, και τις αντίστοιχες μετοχές ή τα αντίστοιχα μερίδια στους μετόχους της.

Επιτρέπεται η καταβολή συμψηφιστικού ποσού σε μετρητά, εφόσον το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει το 10 % της ονομαστικής αξίας των μεταβιβαζόμενων μετοχών ή μεριδίων. Επιτρέπεται επιπλέον, κατόπιν ομοφωνίας, ορισμένοι μέτοχοι να μη λάβουν μετοχές ή μερίδια μιας από τις επωφελούμενες από τη διάσπαση εταιρίας, αλλά μετοχές ή μερίδια της διασπώμενης εταιρίας.

Η διασπώμενη εταιρία δύναται, στο πλαίσιο της διάσπασης, είτε να προβεί στη λύση της χωρίς να τεθεί υπό εκκαθάριση είτε να συνεχίσει τη δραστηριότητά της.

Απαγορεύεται στις εταιρίες υπό εκκαθάριση οι οποίες έχουν αρχίσει τη διανομή των στοιχείων του ενεργητικού να μετέχουν σε διάσπαση.»

- 20 Το άρθρο 2506 ter, τελευταίο εδάφιο, του Αστικού Κώδικα, με τίτλο «Εφαρμοστέες διατάξεις», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Τα άρθρα 2501 septies, 2502, 2502 bis, 2503, 2503 bis, 2504, 2504 ter, 2504 quater, 2505, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, 2505 bis και 2505 ter εφαρμόζονται και στις διασπάσεις. Όπου στα άρθρα αυτά γίνεται αναφορά στη συγχώνευση, η αναφορά αυτή λογίζεται ως αφορώσα και τη διάσπαση.»

- 21 Το άρθρο 2506 quater του κώδικα αυτού, με τίτλο «Αποτελέσματα της διάσπασης», ορίζει στο τελευταίο εδάφιο τα εξής:

«Κάθε εταιρία ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, εντός των ορίων των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού που της έχουν μεταβιβασθεί ή παραμένουν σε αυτήν, για τις υποχρεώσεις της διασπώμενης εταιρίας τις οποίες δεν εκπληρώνει η εταιρία που βαρύνεται με αυτές.»

- 22 Κατά το άρθρο 2901 του εν λόγω κώδικα, το οποίο περιλαμβάνεται στο τμήμα που τιτλοφορείται «Επί της αγωγής διαρρήξεως»:

«Ο πιστωτής, έστω και αν η απαίτηση τελεί υπό αίρεση ή προθεσμία, δύναται να ζητήσει να κηρυχθούν ανίσχυρες έναντι αυτού οι πράξεις διαθέσεως της περιουσίας με τις οποίες ο οφειλέτης τού προκαλεί βλάβη, όταν συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- 1) ο οφειλέτης γνώριζε την προκληθείσα στον πιστωτή βλάβη ή, όταν πρόκειται για πράξη προγενέστερη της γενέσεως της απαιτήσεως, η πράξη τελέστηκε με σκοπό να παραβιάσει την ικανοποίηση της απαιτήσεως·

2) επιπλέον, όταν πρόκειται για δικαιοπραξία εξ επαχθούς αιτίας, ο τρίτος τελούσε σε γνώση της βλάβης και, σε περίπτωση πράξεως προγενέστερης της γενέσεως της απαιτήσεως, μετείχε στην καταδολιευτική πράξη.

[...]»

- 23 Όπως προκύπτει από το άρθρο 2902, πρώτο εδάφιο, του Αστικού Κώδικα, ο πιστωτής ο οποίος επέτυχε να κηρυχθεί ανίσχυρη η πράξη διαθήσεως του οφειλέτη που παραβλάπτει το δικαίωμά του ικανοποίησεως από την περιουσία του εν λόγω οφειλέτη, μπορεί να κινήσει κατά των αποκτώντων τρίτων διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης ή να υποβάλει κατ' αυτών αιτήσεις συντηρητικής κατάσχεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν αντικείμενο της βαλλόμενης πράξης.
- 24 Τέλος, όπως προκύπτει από το άρθρο 2903 του κώδικα αυτού, η αγωγή διαρρήξεως υπόκειται σε πενταετή προθεσμία παραγραφής, η οποία άρχεται από την ολοκλήρωση της πράξης.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 25 Με συμβολαιογραφική πράξη της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, η Costruzioni Ing. G. Iandolo Srl μεταβίβασε, στο πλαίσιο διάσπασης, μέρος της περιουσίας της στην I.G.I., η οποία συστάθηκε για τον σκοπό αυτό με την ίδια συμβολαιογραφική πράξη.
- 26 Εκτιμώντας ότι η διάσπαση αυτή επέφερε απώλεια μεγάλου μέρους της περιουσίας της Costruzioni Ing. G. Iandolo και ότι η εν λόγω εταιρία διατηρούσε πλέον στην κυριότητά της μόνον αγροτεμάχια μικρής αξίας, η M. G. Cicenìa καθώς και οι M. Di Pierro, S. de Vito και A. Raffaele άσκησαν αγωγή ενώπιον του Tribunale di Avellino (πρωτοδικείου Avellino, Ιταλία) κατά της I.G.I. και της Costruzioni Ing. G. Iandolo, με την οποία δήλωσαν ότι είναι πιστωτές της τελευταίας. Οι ενάγοντες άσκησαν αγωγή διαρρήξεως, την αποκαλούμενη «παυλιανή αγωγή», δυνάμει του άρθρου 2901 του Αστικού Κώδικα, με κύριο αίτημα να κηρυχθεί ανίσχυρη η επίδικη πράξη διάσπασης έναντι αυτών. Επικουρικώς, οι ενάγοντες ζήτησαν να αναγνωρισθεί ότι οι Costruzioni Ing. G. Iandolo και I.G.I. ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για τις οφειλές της Costruzioni Ing. G. Iandolo, δυνάμει του άρθρου 2506 quater του Αστικού Κώδικα.
- 27 Με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2015, το Tribunale di Avellino (πρωτοδικείο Avellino) έκανε δεκτό το κύριο αίτημα των πιστωτών και κήρυξε ανίσχυρη έναντι των εν λόγω πιστωτών την πράξη μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων η οποία περιλαμβάνεται στην επίδικη πράξη διάσπασης «όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία που μνημονεύονται στη διαρρηγνύομενη πράξη τα οποία παραμένουν ακόμη στην κυριότητα της I.G.I.».
- 28 Οι I.G.I. και Costruzioni Ing. G. Iandolo άσκησαν έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Corte d'Appello di Napoli (εφετείου Νάπολης, Ιταλία), προβάλλοντας ότι η παυλιανή αγωγή των εν λόγω πιστωτών ήταν απαράδεκτη διότι η ανακοπή του άρθρου 2503 του Αστικού Κώδικα είναι το μοναδικό ένδικο βοήθημα που μπορούν να ασκήσουν οι πιστωτές εταιριών οι οποίες μετέχουν σε διάσπαση και ότι, εφόσον δεν ασκήθηκε ανακοπή, η διάσπαση παράγει οριστικά έννομα αποτελέσματα έναντι των πιστωτών αυτών. Οι εν λόγω εταιρίες υποστηρίζουν επίσης ότι το άρθρο 2504 quater του Αστικού Κώδικα δεν επιτρέπει να κηρυχθεί ανίσχυρη η διάσπαση μετά την πραγματοποίηση των διατυπώσεων δημοσιότητας.
- 29 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα άρθρα 2503, 2504 quater, 2506 ter και το άρθρο 2506 quater, τελευταίο εδάφιο, του Αστικού Κώδικα μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 12 και 19 της έκτης οδηγίας.

- 30 Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας, το οποίο αφορά την προστασία των συμφερόντων των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση για τις απαιτήσεις τους που γεννήθηκαν πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου διάσπασης, ο Ιταλός νομοθέτης προέβλεψε ότι οι πιστωτές των οποίων τα δικαιώματα είναι προγενέστερα της διάσπασης δικαιούνται να ασκήσουν ανακοπή κατά της διάσπασης εντός σύντομης προθεσμίας. Προέβλεψε επίσης ότι κάθε εταιρία ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον, εντός των ορίων των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού που της έχουν μεταβιβασθεί ή παραμένουν σε αυτήν, για τις οφειλές της διασπώμενης εταιρίας τις οποίες δεν εξοφλεί η εταιρία που βαρύνεται με αυτές. Τέλος, στην περίπτωση που η πράξη διάσπασης δεν μπορεί πλέον να κηρυχθεί ανίσχυρη, προέβλεψε δικαίωμα για αποκατάσταση της ζημίας που ενδεχομένως υπέστησαν οι εταίροι ή οι τρίτοι ζημιωθέντες από τη διάσπαση.
- 31 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, προκειμένου να εφαρμοστεί το άρθρο 19 της έκτης οδηγίας, το οποίο ρυθμίζει το καθεστώς ακυροτήτων της διάσπασης, ο Ιταλός νομοθέτης προέβλεψε ότι η πράξη διάσπασης δεν μπορεί πλέον να κηρυχθεί ανίσχυρη μετά την εγγραφή της στο μητρώο επιχειρήσεων.
- 32 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει επίσης ότι, όσον αφορά το ζήτημα του παραδεκτού της παυλιανής αγωγής που ασκείται από πιστωτές διασπώμενης εταιρίας, υπάρχουν δύο αντίθετες απόψεις στη νομολογία των δικαστηρίων της ουσίας.
- 33 Κατά την πρώτη νομολογιακή άποψη, μια τέτοια αγωγή είναι παραδεκτή διότι, μολονότι τόσο η ανακοπή που προβλέπεται στο άρθρο 2503 του Αστικού Κώδικα όσο και η αγωγή διαρρήξεως που προβλέπεται στο άρθρο 2901 του κώδικα αυτού έχουν ως αντικείμενο τη διασφάλιση του δικαιώματος των πιστωτών να ικανοποιηθούν από την περιουσία του οφειλέτη, ωστόσο οι αγωγές αυτές δεν είναι συγκρίσιμες. Οι εν λόγω αγωγές διαφέρουν όσον αφορά τα πρόσωπα που μπορούν να τις ασκήσουν, τον χρόνο κατά τον οποίο μπορούν να ασκηθούν, τις προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να ασκηθούν, τον σκοπό της αγωγής διαρρήξεως ο οποίος συνίσταται στην κύρωση δόλιας συμπεριφοράς και, τέλος, όσον αφορά τα αποτελέσματά τους.
- 34 Κατά τη δεύτερη νομολογιακή άποψη, η αγωγή διαρρήξεως που ασκούν οι πιστωτές της διασπώμενης εταιρίας πρέπει να αποκλειστεί, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού της έκτης οδηγίας, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση του ότι τα αποτελέσματα της διάσπασης καθίστανται οριστικά και αμετάκλητα έναντι των πιστωτών, εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, προς διασφάλιση των συμφερόντων των πολυάριθμων ενδιαφερομένων, που επηρεάζονται από τη διάσπαση, πέραν των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας.
- 35 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι η διαφύλαξη της ασφάλειας δικαίου των αποτελεσμάτων της διάσπασης και των συμφερόντων των ενδιαφερομένων μερών, η οποία αποτελεί έναν από τους σκοπούς της έκτης οδηγίας, μπορεί να διασφαλιστεί μόνον εάν η μη άσκηση των αγωγών, που προβλέπονται στο άρθρο 12 της έκτης οδηγίας, έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της δυνατότητας των πιστωτών να ασκήσουν μεταγενέστερα άλλες αγωγές με σκοπό την προστασία του δικαιώματος ικανοποίησεως από την περιουσία του οφειλέτη. Επομένως, η έννοια της «ακυρότητας» του άρθρου 19 της έκτης οδηγίας πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις αγωγές που επιφέρουν την κήρυξη της διάσπασης ανίσχυρης, τόσο απολύτως όσο και σχετικώς, και, στη δεύτερη περίπτωση, ανεξάρτητα από το κύρος της διάσπασης.
- 36 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει, εντούτοις, ότι το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας δεν αποκλείει την άσκηση οποιασδήποτε μεταγενέστερης αγωγής για την προστασία του δικαιώματος ικανοποίησεως των πιστωτών από την περιουσία του οφειλέτη και ότι υπάρχουν ορισμένες διαφορές, κατά το εθνικό δίκαιο, μεταξύ της αγωγής για την κήρυξη της ακυρότητας και της παυλιανής αγωγής.

37 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Corte d'Appello di Napoli (εφετείο Νάπολης) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Μπορούν οι πιστωτές της διασπώμενης εταιρίας, των οποίων τα δικαιώματα είναι προγενέστερα της διάσπασης και οι οποίοι δεν άσκησαν ανακοπή βάσει του άρθρου 2503 του Αστικού Κώδικα (και, επομένως, δεν υπήχθησαν στον μηχανισμό προστασίας που θεσπίστηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 12 της [έκτης οδηγίας]) να ασκήσουν την αγωγή διαρρήξεως δικαιοπραξίας (ή παυλιανή) βάσει του άρθρου 2901 του Αστικού Κώδικα μετά την πραγματοποίηση της διάσπασης, προκειμένου να αναγνωριστεί ότι η διάσπαση δεν παράγει αποτελέσματα έναντι αυτών και, επομένως, να επιτύχουν προνομιακή κατάταξη, κατά την αναγκαστική εκτέλεση, σε σχέση με τους δανειστές της επωφελούμενης από τη διάσπαση εταιρίας ή των επωφελούμενων εταιριών καθώς και να καταταγούν πριν από τους εταίρους των εν λόγω εταιριών;

2) Αφορά η έννοια της “ακυρότητας”, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 19 της [έκτης οδηγίας], μόνον τις αγωγές που βάλλουν κατά του κύρους της πράξης διάσπασης ή αφορά επίσης τις αγωγές οι οποίες, καίτοι δεν αμφισβητούν το κύρος της διάσπασης, έχουν ως αίτημα να κηρυχθεί αυτή ανίσχυρη ή μη δυνάμενη να αντιταχθεί έναντι ορισμένων προσώπων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί της εφαρμοστέας οδηγίας

38 Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει τόσο στην έκτη οδηγία όσο και στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, σχετικά με ορισμένες πτυχές του εταιρικού δίκαιου (ΕΕ 2017, L 169, σ. 46), η οποία κατήργησε την έκτη οδηγία από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος της στις 20 Ιουλίου 2017. Δεδομένου ότι όλα τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης είναι προγενέστερα της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος της οδηγίας 2017/1132, εφαρμοστέα είναι η έκτη οδηγία.

Επί της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου

39 Η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, για τον λόγο ότι η διαφορά της κύριας δίκης δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της έκτης οδηγίας, δεδομένου ότι στην I.G.I. μεταβιβάστηκε μέρος μόνο της περιουσίας της Costruzioni Ing. G. Iandolo.

40 Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, από το άρθρο 21, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο της 2, παράγραφος 1, προκύπτει ότι η οδηγία αυτή εφαρμόζεται στις διασπάσεις με σύσταση νέων εταιριών μόνο σε περίπτωση μεταβιβάσεως του συνόλου της περιουσίας, ενεργητικού και παθητικού, της διασπώμενης εταιρίας.

41 Αφενός, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεών του, από τον τίτλο της έκτης οδηγίας προκύπτει ότι αυτή αφορά τις διασπάσεις των ανωνύμων εταιριών. Από το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της τρίτης οδηγίας, προκύπτει επίσης ότι η έκτη οδηγία έχει εφαρμογή, όσον αφορά την Ιταλική Δημοκρατία, στις «società per azioni» (ανώνυμες εταιρίες). Η Costruzioni Ing. Iandolo και η I.G.I. δεν είναι όμως ανώνυμες εταιρίες, αλλά εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

- 42 Αφετέρου, δυνάμει του άρθρου 21 της έκτης οδηγίας, ως διάσπαση μέσω σύστασης νέων εταιριών θεωρείται η πράξη με την οποία μια εταιρία, μετά από λύση και χωρίς να τεθεί σε εκκαθάριση, μεταβιβάζει σε περισσότερες νέες εταιρίες το σύνολο της περιουσίας της. Ωστόσο, η *Costruzioni Ing. G. Iandolo* δεν μετέφερε το σύνολο της περιουσίας της σε περισσότερες εταιρίες, αλλά μέρος μόνον της περιουσίας της σε μία εταιρία, την I.G.I.
- 43 Επομένως, η επίμαχη στην κύρια δίκη πράξη διάσπασης δεν εμπίπτει ευθέως στο πεδίο εφαρμογής της έκτης οδηγίας.
- 44 Κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις επί της ερμηνείας των Συνθηκών καθώς και των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο της θεσπιζόμενης από το άρθρο αυτό συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, απόκειται αποκλειστικώς στα εθνικά δικαστήρια να εκτιμούν, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε υπόθεσης, τόσο την αναγκαιότητα της προδικαστικής απόφασης προκειμένου να εκδώσουν τη δική τους απόφαση όσο και το πρόσφορο των ερωτημάτων που υποβάλλουν στο Δικαστήριο. Συνεπώς, εφόσον τα υποβαλλόμενα από τα εθνικά δικαστήρια ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται καταρχήν να απαντήσει (απόφαση της 31ης Μαΐου 2018, *Ernst & Young*, C-633/16, EU:C:2018:371, σκέψη 29 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 45 Κατ' εφαρμογή της νομολογίας αυτής, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως που αφορούσαν διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σε περιπτώσεις στις οποίες τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης δεν ενέπιπταν στο πεδίο ευθείας εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, αλλά οι εν λόγω διατάξεις του δικαίου αυτού είχαν εφαρμογή βάσει του εθνικού δικαίου, λόγω παραπομπής του εθνικού δικαίου στο περιεχόμενο των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές, ακόμη και αν τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης δεν ενέπιπταν ευθέως στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, οι διατάξεις είχαν εφαρμογή δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, η οποία εναρμονίστηκε, όσον αφορά τις λύσεις που επιβάλλονται σε καταστάσεις αμιγώς εσωτερικές, προς εκείνες που έχει προκρίνει το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 18ης Οκτωβρίου 1990, *Dzodzi*, C-297/88 και C-197/89, EU:C:1990:360, σκέψη 37, της 17ης Ιουλίου 1997, *Leur-Bloem*, C-28/95, EU:C:1997:369, σκέψεις 27 και 32, και της 15ης Νοεμβρίου 2016, *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, σκέψη 53).
- 46 Συγκεκριμένα, όταν εθνική νομοθεσία εναρμονίζει τις λύσεις που προβλέπει για τις αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις προς τις λύσεις οι οποίες γίνονται δεκτές κατά το δίκαιο της Ένωσης, προκειμένου, παραδείγματος χάριν, να αποφευχθούν τυχόν διακρίσεις εις βάρος των ημεδαπών ή στρεβλώσεις του ανταγωνισμού ή, ακόμη, να εφαρμοστεί ενιαία διαδικασία σε παρόμοιες καταστάσεις, υφίσταται οπωσδήποτε συμφέρον της Ένωσης για ομοιόμορφη ερμηνεία των διατάξεων ή των εννοιών που συμπίπτουν με διατάξεις ή έννοιες του δικαίου της Ένωσης, ανεξαρτήτως των συνθηκών υπό τις οποίες τυγχάνουν εφαρμογής, προκειμένου να αποφευχθούν ερμηνευτικές αποκλίσεις στο μέλλον. Επομένως, η εκ μέρους του Δικαστηρίου ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σε αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις δικαιολογείται από το ότι το εθνικό δίκαιο καθιστά τις διατάξεις αυτές ευθέως και ανεπιφυλάκτως εφαρμοστέες, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των εσωτερικών καταστάσεων και των καταστάσεων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης (αποφάσεις της 21ης Δεκεμβρίου 2011, *Cicala*, C-482/10, EU:C:2011:868, σκέψεις 18 και 19, και της 21ης Νοεμβρίου 2019, *Deutsche Post κ.λπ.*, C-203/18 και C-374/18, EU:C:2019:999, σκέψη 37).
- 47 Όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται υποθέσεως κατόπιν προδικαστικής παραπομπής από εθνικό δικαστήριο στο πλαίσιο περιπτώσεως που δεν εμπίπτει ευθέως στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, δεν μπορεί να θεωρεί, εφόσον η μόνη ένδειξη που του έχει παράσχει το αιτούν δικαστήριο είναι ότι η επίμαχη εθνική ρύθμιση εφαρμόζεται αδιακρίτως σε καταστάσεις που διέπονται από τις επίμαχες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και σε αμιγώς εσωτερικές καταστάσεις, ότι η αίτηση

προδικαστικής αποφάσεως που αφορά την ερμηνεία των διατάξεων του δικαίου αυτού είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου (πρβλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2016, *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, σκέψη 54).

- 48 Τα συγκεκριμένα στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να στοιχειοθετηθεί ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης κατέστησαν ευθέως και ανεπιφυλάκτως εφαρμοστέες από το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη αντιμετώπιση των εσωτερικών καταστάσεων και των καταστάσεων που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης, πρέπει να προκύπτουν από την απόφαση περί παραπομπής (απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2018, *Fremoluc*, C-343/17, EU:C:2018:754, σκέψη 21).
- 49 Προς τούτο, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διευκρινίσει, σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, εάν η διαφορά που εκκρεμεί ενώπιόν του, καίτοι αμιγώς εσωτερικής φύσεως, παρουσιάζει εντούτοις κάποιο συνδετικό στοιχείο με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, το οποίο καθιστά τη ζητούμενη προδικαστική ερμηνεία απαραίτητη για την επίλυση της διαφοράς αυτής. Εξάλλου, τις απαιτήσεις αυτές απηχούν και οι σχετικές με την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων συστάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τα εθνικά δικαστήρια (ΕΕ 2019, C 380, σ. 1).
- 50 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο αρμόδιο να ερμηνεύσει το εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο του συστήματος δικαστικής συνεργασίας που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, διευκρίνισε ότι τα άρθρα 2503, 2504 quater, 2506 ter και 2506 quater, τελευταίο εδάφιο, του Αστικού Κώδικα, την εφαρμογή των οποίων ζητούν στη συγκεκριμένη υπόθεση οι διάδικοι της κύριας δίκης, μεταφέρουν, στο εθνικό δίκαιο, τα άρθρα 12 και 19 της έκτης οδηγίας. Τούτο προκύπτει, συγκεκριμένα, όπως επισημαίνει και η Επιτροπή, από το decreto legislativo n. 22 – Attuazione delle direttive n. 78/855/ΕΟΚ e n. 82/891/ΕΟΚ in materia di fusioni e scissioni societarie, ai sensi dell'art. 2, comma 1, della legge 26 marzo 1990, n. 69 (νομοθετικό διάταγμα αριθ. 22, για την εφαρμογή των οδηγιών 78/855/ΕΟΚ και 82/891/ΕΟΚ σχετικά με τις συγχωνεύσεις και τις διασπάσεις, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, του νόμου αριθ. 69, της 26ης Μαρτίου 1990), της 16ης Ιανουαρίου 1991 (GURI αριθ. 19, της 23ης Ιανουαρίου 1991).
- 51 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει επίσης ότι τα άρθρα αυτά του Αστικού Κώδικα, τα οποία μεταφέρουν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 12 και 19 της έκτης οδηγίας, έχουν εφαρμογή, δυνάμει του άρθρου 2506 του Αστικού Κώδικα, τόσο στις πράξεις διάσπασης με τις οποίες μια εταιρία μεταβιβάζει μέρος μόνον της περιουσίας της σε μία ή περισσότερες εταιρίες όσο και στις πράξεις διάσπασης με τις οποίες μια εταιρία μεταβιβάζει το σύνολο της περιουσίας της σε περισσότερες εταιρίες, και τούτο τόσο για τις ανώνυμες εταιρίες όσο και για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.
- 52 Κατά συνέπεια, μεταφέροντας με τον τρόπο αυτό την έκτη οδηγία στο εσωτερικό δίκαιο, ο Ιταλός νομοθέτης αποφάσισε να εφαρμόσει ευθέως και ανεπιφυλάκτως τα άρθρα 12 και 19 της έκτης οδηγίας και στις πράξεις διάσπασης των εταιριών περιορισμένης ευθύνης με τις οποίες μια εταιρία μεταβιβάζει μέρος μόνον της περιουσίας της σε άλλη εταιρία.
- 53 Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι το άρθρο 25 της έκτης οδηγίας, το οποίο επικαλείται η Επιτροπή με τις γραπτές παρατηρήσεις της, δεν απαγορεύει στον εθνικό νομοθέτη να εφαρμόσει το καθεστώς διασπάσεων που προβλέπει η έκτη οδηγία σε πράξεις διάσπασης των εταιριών περιορισμένης ευθύνης με τις οποίες μια εταιρία μεταβιβάζει μέρος μόνον της περιουσίας της σε άλλη εταιρία, όπως παραδέχθηκε η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.
- 54 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να απαντήσει στα ερωτήματα που του υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο.

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 55 Η I.G.I. υποστηρίζει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι απαράδεκτη διότι δεν περιλαμβάνει περιγραφή του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο, αντιθέτως προς ό,τι επιτάσσει το άρθρο 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Περαιτέρω, η I.G.I. και η Costruzioni Ing. G. Iandolo προβάλλουν ότι τα υποβληθέντα ερωτήματα είναι αλυσιτελή, δεδομένου ότι οι απαιτήσεις τις οποίες επιδίωξαν να προστατεύσουν οι εφεσίβλητοι της κύριας δίκης μέσω της ασκήσεως παυλιανής αγωγής έχουν όλες αποσβεστεί. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Επιτροπή επισήμανε επίσης ότι, αν οι απαιτήσεις αυτές έχουν πράγματι αποσβεσθεί, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στερείται αντικείμενου και πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη.
- 56 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, τα σχετικά με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ερωτήματα που υποβάλλονται από το εθνικό δικαστήριο, εντός του πραγματικού και κανονιστικού πλαισίου το οποίο αυτό προσδιορίζει με δική του ευθύνη και την ακρίβεια του οποίου δεν οφείλει να ελέγξει το Δικαστήριο, θεωρούνται κατά τεκμήριο λυσιτελή. Άρνηση του Δικαστηρίου να αποφανθεί επί αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που υποβάλλεται από εθνικό δικαστήριο χωρεί μόνον όταν προκύπτει προδήλως ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης, όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή, ακόμη, όταν το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (απόφαση της 10ης Ιουλίου 2019, Federal Express Corporation Deutsche Niederlassung, C-26/18, EU:C:2019:579, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 57 Από πάγια νομολογία προκύπτει επίσης ότι η ανάγκη να δοθεί ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης που να είναι χρήσιμη για τον εθνικό δικαστή επιτάσσει ο εθνικός δικαστής να ορίσει το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα ερωτήματα που υποβάλλει ή, τουλάχιστον, να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίζονται τα ερωτήματα αυτά. Η απόφαση περί παραπομπής πρέπει επιπλέον να αναφέρει τους συγκεκριμένους λόγους που οδήγησαν τον εθνικό δικαστή να διερωτηθεί ως προς την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης και να θεωρήσει αναγκαία την υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2018, Stanley International Betting και Stanleybet Malta, C-375/17, EU:C:2018:1026, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 58 Με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο περιγράφει επαρκώς το νομικό και πραγματικό πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης και εξηγεί σαφώς ότι τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο είναι αναγκαία για να αποφανθεί επί του ζητήματος της συμβατότητας της ασκηθείσας ενώπιόν του παυλιανής αγωγής με το δίκαιο της Ένωσης.
- 59 Περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο, το οποίο είναι το μόνο αρμόδιο για την ερμηνεία του εθνικού δικαίου στο πλαίσιο του συστήματος δικαστικής συνεργασίας που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο δεν έχουν σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή ότι αφορούν πρόβλημα υποθετικής φύσεως.
- 60 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι παραδεκτή.

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 61 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, στους πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, των οποίων τα δικαιώματα είναι προγενέστερα της διάσπασης αυτής και οι οποίοι δεν έκαναν χρήση των μέσων προστασίας των πιστωτών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία

κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού, να ασκήσουν παυλιανή αγωγή προκειμένου να αναγνωριστεί ότι η διάσπαση δεν παράγει αποτελέσματα έναντι αυτών και προκειμένου να κινήσουν διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης ή να υποβάλουν αιτήσεις συντηρητικής κατάσχεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν στην επωφελούμενη εταιρία.

- 62 Εισαγωγικά, πρέπει να τονιστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 22, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας, τα άρθρα 12 και 19 της οδηγίας αυτής έχουν εφαρμογή στις διασπάσεις μέσω σύστασης νέων εταιριών, κατά την έννοια του άρθρου 21, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας. Από το εν λόγω άρθρο 22, παράγραφος 1, προκύπτει ότι, για την εφαρμογή αυτή, η φράση «εταιρεία που συμμετέχει στη διάσπαση», σημαίνει τη διασπώμενη εταιρία και η φράση «επωφελούμενη εταιρεία» υποδηλώνει καθεμιά από τις νέες εταιρίες.
- 63 Δυνάμει του άρθρου 12, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν κατάλληλο σύστημα προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση όσον αφορά τις απαιτήσεις που γεννώνται πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου διάσπασης και δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά τον χρόνο της δημοσιεύσεως αυτής.
- 64 Το άρθρο 12, παράγραφος 2, της έκτης οδηγίας προβλέπει ότι, για τους σκοπούς της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν τουλάχιστον ότι οι πιστωτές αυτοί έχουν το δικαίωμα να λάβουν κατάλληλες εγγυήσεις, όταν η οικονομική κατάσταση της διασπώμενης εταιρίας, καθώς και της εταιρίας στην οποία σύμφωνα με το σχέδιο διάσπασης θα μεταβιβασθεί η υποχρέωση, καθιστούν απαραίτητη την προστασία αυτή και εφόσον οι εν λόγω πιστωτές δεν διαθέτουν ήδη τέτοιες εγγυήσεις.
- 65 Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το άρθρο 12, παράγραφοι 3 και 6, της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 22, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν την εις ολόκληρον ευθύνη των νεοσύστατων εταιριών για τις υποχρεώσεις της διασπώμενης εταιρίας.
- 66 Βεβαίως, στα μέσα προστασίας των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας που προβλέπονται στο άρθρο 12 της έκτης οδηγίας δεν περιλαμβάνονται οι παυλιανές αγωγές.
- 67 Εντούτοις, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 59 και 60 των προτάσεών του, η χρήση της λέξης «τουλάχιστον», στο άρθρο 12, παράγραφος 2, της έκτης οδηγίας, δηλώνει ότι το άρθρο αυτό προβλέπει ένα ελάχιστο σύστημα προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας, για τις απαιτήσεις που γεννήθηκαν πριν από τη δημοσίευση του σχεδίου διάσπασης και δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες κατά τον χρόνο της δημοσιεύσεως αυτής. Επομένως, η εν λόγω παράγραφος δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να προβλέπουν πρόσθετα μέσα προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών αυτών, όσον αφορά τις εν λόγω απαιτήσεις.
- 68 Περαιτέρω, από το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας δεν προκύπτει ότι η μη χρησιμοποίηση ενός εκ των μέσων προστασίας των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας, τα οποία προβλέπει η εθνική νομοθεσία κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού, εμποδίζει τους πιστωτές να κάνουν χρήση άλλων μέτρων προστασίας πέραν αυτών που απαριθμούνται στο εν λόγω άρθρο.
- 69 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό, υπό το πρίσμα του διαλαμβανόμενου στην όγδοη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αυτής σκοπού της προστασίας των πιστωτών, ομολογιούχων ή μη, και των κομιστών άλλων τίτλων των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση από τη ζημία που μπορεί να προκύψει από την πραγματοποίηση της διάσπασης, ότι το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας δεν αποκλείει τη δυνατότητα των πιστωτών διασπώμενης εταιρίας να ασκήσουν παυλιανή αγωγή, όπως αυτή της κύριας δίκης, όταν η οικονομική κατάσταση της διασπώμενης εταιρίας καθώς και η κατάσταση της εταιρίας στην οποία θα μεταβιβαστεί η υποχρέωση σύμφωνα με το σχέδιο διάσπασης καθιστούν αναγκαία την προστασία αυτή. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της αγωγής αυτής δεν πρέπει να είναι αντίθετα προς τον σκοπό της εν λόγω διάταξης.

- 70 Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι από το ίδιο το γράμμα του πρώτου ερωτήματος προκύπτει ότι παυλιανή αγωγή, όπως αυτή που προβλέπει το άρθρο 2901 του Αστικού Κώδικα, η οποία ασκήθηκε από τους πιστωτές της διασπώμενης εταιρίας, μπορεί να τους παράσχει τη δυνατότητα να καταταχθούν, κατά την αναγκαστική εκτέλεση, προνομιακώς σε σχέση με τους πιστωτές της επωφελούμενης από τη διάσπαση εταιρίας ή των επωφελούμενων εταιριών και να προηγούνται στην κατάταξη σε σχέση με τους εταίρους των εν λόγω εταιριών. Δεδομένου ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη πράξη διάσπασης αποτελεί πράξη διάσπασης μέσω σύστασης νέας εταιρίας, η φράση «επωφελούμενη από τη διάσπαση εταιρία ή επωφελούμενες εταιρίες», που χρησιμοποιεί το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να εκληφθεί ως προσδιορίζουσα τη νεοσύστατη εταιρία ή τις νεοσύστατες εταιρίες.
- 71 Το σύστημα ελάχιστης προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 22, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, αφορά όμως τους πιστωτές της διασπώμενης εταιρίας και όχι τους πιστωτές των νεοσύστατων εταιριών ή των εταίρων τους, δεδομένου ότι οι εταιρίες αυτές δεν υπήρχαν πριν από τη διάσπαση.
- 72 Περαιτέρω, από το άρθρο 12, παράγραφος 4, της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής και το άρθρο 13, παράγραφος 3, της τρίτης οδηγίας, προκύπτει ότι η προστασία «μπορεί να διαφέρει» για τους πιστωτές των νεοσύστατων εταιριών και για τους πιστωτές της διασπώμενης εταιρίας.
- 73 Επομένως, το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας δεν απαιτεί η προβλεπόμενη από τα κράτη μέλη προστασία των πιστωτών των νεοσύστατων εταιριών να είναι ισοδύναμη με την προστασία των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας.
- 74 Συνεπώς, από το σύνολο των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι η εναρμόνιση a minima, στην οποία προέβη η έκτη οδηγία, της προστασίας των συμφερόντων των πιστωτών των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση, δεν αποκλείει, στο πλαίσιο διάσπασης μέσω σύστασης νέας εταιρίας, όπως στην υπόθεση της διαφοράς της κύριας δίκης, να δίδεται προτεραιότητα στην προστασία των συμφερόντων των πιστωτών της διασπώμενης εταιρίας.
- 75 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 και 22 της οδηγίας αυτής, έχει την έννοια ότι επιτρέπει, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, στους πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, των οποίων τα δικαιώματα είναι προγενέστερα της διάσπασης αυτής και οι οποίοι δεν έκαναν χρήση των μέσων προστασίας των πιστωτών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία κατ' εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 12, να ασκήσουν παυλιανή αγωγή προκειμένου να αναγνωριστεί ότι η διάσπαση δεν παράγει αποτελέσματα έναντι αυτών και προκειμένου να κινήσουν διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης ή να υποβάλουν αιτήσεις συντηρητικής κατάσχεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν στη νεοσύστατη εταιρία.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 76 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 19 της έκτης οδηγίας, το οποίο προβλέπει το καθεστώς των ακυροτήτων της διάσπασης, έχει την έννοια ότι αποκλείει την άσκηση, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, από πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, παυλιανής αγωγής η οποία δεν θίγει το κύρος της διάσπασης, αλλά έχει ως μόνο αποτέλεσμα να μη μπορεί να αντιταχθεί η διάσπαση έναντι των πιστωτών αυτών.

- 77 Το άρθρο 19 της έκτης οδηγίας προβλέπει το καθεστώς των ακυροτήτων της διάσπασης. Ειδικότερα, το άρθρο αυτό περιορίζει τις περιπτώσεις ακυρότητας, προβλέπει σύντομη προθεσμία για την προβολή της ακυρότητας και ορίζει ότι, όταν είναι δυνατή η θεραπεία της πλημμέλειας που μπορεί να επιφέρει την ακυρότητα της διάσπασης, παρέχεται στις ενδιαφερόμενες εταιρίες προθεσμία αποκατάστασης.
- 78 Η έννοια της «ακυρότητας» δεν ορίζεται στην έκτη οδηγία.
- 79 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ελλείψει ορισμού της έννοιας αυτής, η σημασία και το περιεχόμενό της πρέπει να καθορίζονται, σύμφωνα με το σύννητες νόημα των χρησιμοποιούμενων όρων, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου εντός του οποίου αυτοί χρησιμοποιούνται και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση στην οποία εντάσσονται (απόφαση της 26ης Ιουλίου 2017, Jafari, C-646/16, EU:C:2017:586, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 80 Η έννοια της «ακυρότητας», σύμφωνα με το σύννητες νόημά της, παραπέμπει σε αγωγές που αποσκοπούν στην ακύρωση πράξεως, επιφέρουν την εξαφάνισή της και παράγουν αποτελέσματα έναντι όλων.
- 81 Η εν λόγω σημασία της έννοιας της «ακυρότητας» επιβεβαιώνεται από το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η έννοια αυτή και από τους σκοπούς που επιδιώκει η έκτη οδηγία, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 73 έως 75 των προτάσεών του.
- 82 Συγκεκριμένα, όσον αφορά το πλαίσιο της εν λόγω έννοιας, πρέπει να τονιστεί ότι το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο β', της έκτης οδηγίας προβλέπει ότι η ακυρότητα διάσπασης που άρχισε να παράγει αποτελέσματα μπορεί να κηρυχθεί μόνο σε τρεις περιπτώσεις, δηλαδή για έλλειψη προληπτικού δικαστικού ή διοικητικού ελέγχου νομιμότητας, για έλλειψη δημοσίου εγγράφου ή αν αποδειχθεί ότι η απόφαση της γενικής συνέλευσης, με την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο διάσπασης, είναι άκυρη ή ακυρώσιμη δυνάμει του εθνικού δικαίου.
- 83 Οι τρεις αυτές περιπτώσεις ακυρότητας αφορούν τη συντέλεση της διάσπασης και επηρεάζουν την ίδια την ύπαρξή της. Πρόκειται επομένως για περιπτώσεις που συνεπάγονται την εξαφάνιση της διάσπασης.
- 84 Όσον αφορά τους επιδιωκόμενους από την έκτη οδηγία σκοπούς, από την ενδέκατη αιτιολογική σκέψη της έκτης οδηγίας προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε ότι έπρεπε να περιορίσει τις περιπτώσεις ακυρότητας και να καθιερώσει, αφενός, την αρχή της θεραπείας των ελαττωμάτων της διάσπασης κάθε φορά που είναι δυνατή και, αφετέρου, σύντομη προθεσμία για την προβολή της ακυρότητας προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφάλεια δικαίου στις σχέσεις τόσο μεταξύ των εταιριών που μετέχουν στη διάσπαση όσο και μεταξύ των εταιριών αυτών και των τρίτων, καθώς και μεταξύ των μετόχων. Ο σκοπός αυτός της έκτης οδηγίας, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή με το άρθρο 19 της οδηγίας αυτής, επιβεβαιώνει ότι η ακυρότητα της διάσπασης παράγει αποτελέσματα έναντι όλων.
- 85 Όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 79 των προτάσεών του, ενώ η αγωγή κηρύξεως ακυρότητας αποσκοπεί στην επιβολή κύρωσης για τη μη τήρηση των προϋποθέσεων καταρτίσεως της πράξης διάσπασης, η παυλιανή αγωγή, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, έχει ως μοναδικό αντικείμενο την προστασία των πιστωτών των οποίων τα δικαιώματα έβλαψε η διάσπαση.
- 86 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η παυλιανή αγωγή την οποία άσκησαν οι εφεσίβλητοι της κύριας δίκης, βάσει του άρθρου 2901 του Αστικού Κώδικα έχει ως μόνο αποτέλεσμα να μη μπορεί να ανταχθεί έναντι αυτών η συγκεκριμένη διάσπαση και, ειδικότερα, η μεταβίβαση ορισμένων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στην πράξη διάσπασης. Η αγωγή αυτή δεν θίγει το κύρος της εν λόγω διάσπασης, δεν επιφέρει την εξαφάνισή της ούτε παράγει αποτελέσματα έναντι όλων.

- 87 Επομένως, η εν λόγω αγωγή δεν εμπίπτει στην έννοια της «ακυρότητας» του άρθρου 19 της έκτης οδηγίας.
- 88 Βάσει του συνόλου των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 19 της έκτης οδηγίας, σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 και 22 της οδηγίας αυτής, το οποίο προβλέπει το καθεστώς των ακυροτήτων της διάσπασης, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει την άσκηση, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, από πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, παυλιανής αγωγής η οποία δεν θίγει το κύρος της διάσπασης, αλλά έχει ως μόνο αποτέλεσμα να μη μπορεί να αντιταχθεί η διάσπαση έναντι των πιστωτών αυτών.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 89 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 12 της έκτης οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1982, βασιζόμενη στο άρθρο 54, παράγραφος 3, περίπτωση ζ) της συνθήκης, για τη διάσπαση των ανωνύμων εταιριών, όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2007/63/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2007, σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 και 22 της εν λόγω οδηγίας 82/891, έχει την έννοια ότι επιτρέπει, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, στους πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, των οποίων τα δικαιώματα είναι προγενέστερα της διάσπασης αυτής και οι οποίοι δεν έκαναν χρήση των μέσων προστασίας των πιστωτών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία κατ' εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 12, να ασκήσουν παυλιανή αγωγή προκειμένου να αναγνωριστεί ότι η εν λόγω διάσπαση δεν παράγει αποτελέσματα έναντι αυτών και προκειμένου να κινήσουν διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης ή να υποβάλουν αιτήσεις συντηρητικής κατάσχεσης για τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάστηκαν στη νεοσύστατη εταιρία.
- 2) Το άρθρο 19 της οδηγίας 82/891, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 2007/63, σε συνδυασμό με τα άρθρα 21 και 22 της εν λόγω οδηγίας 82/891, το οποίο προβλέπει το καθεστώς των ακυροτήτων της διάσπασης, έχει την έννοια ότι δεν αποκλείει την άσκηση, μετά την πραγματοποίηση διάσπασης, από πιστωτές της διασπασθείσας εταιρίας, παυλιανής αγωγής η οποία δεν θίγει το κύρος της διάσπασης, αλλά έχει ως μόνο αποτέλεσμα να μη μπορεί να αντιταχθεί η διάσπαση έναντι των πιστωτών αυτών.

(υπογραφές)